

ЗБИРКА НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

ИНОВАЦИИ

Добра практика 1

Наслов	Центри за младинско насочување
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Данските центри за младинско насочување ги координираат иницијативите за насочување во пониските средни училишта во соработка со директорите на училиштата, со цел да понудат дополнителна поддршка за наставниците. Се користат три основни модели:</p> <ul style="list-style-type: none">- Колаборативни интердисциплинарни состаноци засновани на случаи: Во овој пристап, различни професионалци од општината се состануваат за да разговараат за конкретни случаи. Фреквенцијата на овие состаноци варира, се случуваат во нередовни интервали утврдени од работникот на случајот на младите.- Трансверзални тимови со фиксни распореди за состаноци. Според овој модел, различни професионалци се насочени кон одредени групи и одржуваат состаноци во редовни интервали. Составот на овие состаноци останува константен, при што секој член на тимот е одговорен за известување до нивниот соодветен оддел.- Унифицирана организација (Едношалтерски систем): Преку унифицирана организациска структура, професионалци со различни групи на вештини се групирани и формираат специјализирани тимови или единици за кохезивен младински напор. Во такви случаи, финансиските ресурси се поделени, често со посебен буџет доделен на специјализираната единица. <p>Финансирањето за овие единици потекнува од релевантни администратори или одделенија одговорни за делегирање на одговорности.</p>
Влијание на добрата практика	Центрите за младинско насочување provide easily accessible and transparent guidance. обезбедуваат лесно достапни и транспарентни насоки. Ова тип на насочување влијае врз поддршката на учениците во континуираното образование и обука. Оваа практика, исто така, има влијание врз СОО, бидејќи студентите добиваат водство и совети за соодветните курсеви за нив од една страна а од друга страна наставниците работат со мотивирани ученици.

Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	<p>Оваа практика е лесно пренослива во стручното образование. Може да се одржуваат редовни состаноци за студии на случај помеѓу едукаторите за СОО. Преку споделување на своето искуство и презентирање на конкретни случаи, едукаторите ќе ја подобрат својата стручност и ќе учат од искуството на своите колеги. Отворените дискусии меѓу колегите би можеле да придонесат за подобрување на вештините и компетенциите на едукаторите од стручно образование и обука.</p>
Ресурси	<p>https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/Ресурси/youth-guidance-centres-ungdommens</p>

Добра практика 2

Наслов	Развој на наставни портфолија
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Преку соработка со австриски проект, катедрата за стручно образование при Институтот за педагошки студии во Тирана иницираше експеримент во мај 2001 година. Овој експеримент вклучуваше создавање портфолија на наставници во две хотелско-туристички училишта во Тирана и Саранда. Главната цел беше да се подобри квалитетот на наставата и да се воспостави трајна традиција на користење портфолија за оваа намена. Потребата за овие наставни портфолија произлезе од неколку фактори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Несоодветни наставни материјали - Стручните училишта во Албанија ангажираа специјализирани наставници без педагошка обука, што резултираше со предизвици за развој на наставната програма. Освен обуката, недостигаше и доследна институционална обука за наставниците, што го влијаеше и на создавањето на соодветни наставни материјали. - Недостиг од квалификувани едукатори поради недоволни финансиски средства во секторот образование.

- Волја да се формира група на искусни специјалисти наставници способни да споделат позитивни искуства со помладите колеги, охрабрувајќи ги да развиваат портфолија. Паралелно со креирањето на портфолија, беа организирани и семинари. Целите на семинарите беа:

- Подобрување на капацитетите на наставниците да го премостат јазот помеѓу наставата и пазарот на труд, што ќе доведе до подобрен квалитет на наставните материјали и подготовка на портфолијата.
- Оценување на подготвените материјали од наставниците врз основа на зададени задачи, воведување различни пристапи за изработка на дополнителни материјали за часовите и избор на најсоодветен метод.
- Развој на критериуми за дизајнирање тестови и избор на соодветни типови тестови за секој предмет.

Портфолијата вклучува следни содржини:

- Содржина, која служи како клучен вовед за олеснување на навигацијата во портфолиото.
- Кратки резимеа на значајни материјали во рамките на досието.
- Илустрации на организациски структури на класовите, демонстрирајќи различни методи за распоредување на учениците и спроведување на наставни техники, особено во практични предмети како готвење, управување со ресторани и рецепција.
- Наставни материјали изработени од инструктори за часови, адресирајќи го недостигот на наставни ресурси по многу предмети.
- Урнеци за евалуации на учениците, вклучително и изготвени примери од тестови, придружени со коментар од наставниците за силните страни, слабостите, потребите на тестот и алтернативни методи за оценување надвор од тестовите.
- Задачи на учениците, кои опфаќаат индивидуални задачи и групни проекти
- Интеграција на фотографии и ленти како дидактички алатки, особено корисни во практични предмети за подобрување на ефикасноста на наставата и учењето.
- Вклучување на други елементи според креативноста на наставниците.

Влијание на добрата практика	Оваа добра практика придонесе за: <ul style="list-style-type: none"> - Подобрени наставни вештини на едукаторите за СОО. - Развој на иновативни методи за обука на едукатори за СОО. - Развој на практика во образованието за СОО која лесно може да се пренесе на кое било друго поле од образованието. - Зголемување на мотивацијата на едукаторите за СОО и подобрување на нивниот професионален развој.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО, но исто така може да се пренесе на други наставници.
Ресурси	C12578310056925BC1257083003B234A_NOTE6GFEMM.pdf (europa.eu)

Добра практика 3

Наслов	Градење мрежа на ментори
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	Оваа иницијатива се фокусира на подобрување на образованието на наставниците во Босна и Херцеговина преку воспоставување на мрежа на ментори на национално ниво. Целта на проектот беше да се обучат обучувачи, а со тоа да се создаде рамка за ефективно ширење на иновативни идеи и методологии меѓу едукаторите. Семинарите за обука беа заеднички поддржани од европски експерти и локални колеги, поттикнувајќи динамична размена на знаење и експертиза. Менторите добија обука и можност да ја споделат својата експертиза и способности со колеги наставници, инспектори, советници и училишни

	администратори. Целта е да се воспостави менторска мрежа низ целата земја, која ќе служи како основа врз која би можеле да се изградат претстојните образовни реформи во земјата.
Влијание на добрата практика	Влијанието на добрата практика беше повеќеслојно. Едукаторите за СОО можеа да ги подобрат своите професионални вештини и компетенции врз основа на споделена експертиза во мрежата на ментори за стручно образование и обука. Исто така, врз основа на подобрената професионална експертиза, квалитетот на СОО во Босна и Херцеговина се подобри и како резултат на тоа, учениците во овој сектор, исто така, добија квалификувани обуки и поддршка за време на нивното учење.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници.
Ресурси	C12578310056925BC1257083003B234A_NOTE6GFEMM.pdf (europa.eu)

Добра практика 4

Наслов	ИНФОТЕП
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	Овој проект беше имплементиран во Доминиканската Република со цел да ги охрабри иновациите и претприемништвото преку вештини. Целта на проектот беше да се зајакне мотивацијата на учениците и наставниците во секторот СОО за развој на иновации. Општата цел на проектот беше да се зајакнат способностите на учениците и наставниците да иновираат и да започнат иницијативи за

	<p>претприемништво. Некои од иновациите развиени за време на имплементацијата на проектот вклучуваат: автоматизирана мала куќа, фрижидер на погон на инвертер и чет-бот што може да им помогне на учениците кои се вклучени во СОО.</p> <p>Проектот беше клучна компонента на планот на ИНФОТЕП за поттикнување на иновации и претприемачки дух кај искусни експерти. Воведен беше во 2022 година во шест регионални центри на ИНФОТЕП, а својот својот врв со достигна ИНОВАТЕП2023, четиридневен настан што се одржа во Санто Доминго, главниот град на карибската земја, каде што беа собрани едукатори, креатори на политики, индустриски професионалци и млади таленти.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Добрата практика имаше влијание и врз учениците и обучувачите во СОО, како и врз доминиканскиот образовен систем за СОО. Бидејќи иновациите се важен дел од современото општество, едукаторите за стручно образование и обука треба да станат поиновативни во текот на нивната работа. Проектот ИНФОТЕП преку подобрување на потребните вештини и компетенции за претприемништво и иновации учениците, го поттикна нивниот дух за развој на иновации, како и примената на иновативни пристапи во нивната работа.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници. Практиката е применлива и за учениците и за обучувачите во СОО. Во однос на професионалниот развој на едукаторите за СОО, практиката би можела да се фокусира на зајакнување на развојот на иновациите преку работата на едукаторите СОО. За таа цел едукаторите за СОО треба да поминат посебна обука за развој на одредени вештини и компетенции кои се неопходни за да станат поиновативни во нивната работа.</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://worldskills.org/media/news/new-initiative-sparks-Иновации-vet-students-and-trainers-dominican-republic/</p>

Добра практика 5

Наслов	Обука за добивка
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Оваа иницијатива започна во Англија пред неколку години. Целта на програмата беше да го подобри учењето засновано на работа за време на кое учениците можат да ги подобрат своите вештини и компетенции во вистинска работна средина. “Обука за добивка” имаше за цел да се осигура дека работодавците се во контакт со давателите на обука преку употреба на брокери кои вршат анализа на потребите за вештини за организациите. Посредувањето се користи од страна на владите за да им помогне на работодавците да најдат соодветна обука за своите вработени, а во некои случаи дури и да ја финансираат таквата обука, како што покажуваат следните примери.</p> <p>Така, едукаторите за СОО можеа да ги подготват своите студенти според барањата и потребите на работодавачите. Покрај тоа, студентите можеа да се обучуваат во вистинска работна средина и полесно да започнат со работа по завршувањето на курсот за стручно образование и обука. Понатаму, вработените беа охрабрени да ги обучуваат учениците за време на нивното работно време во замена за платено слободно време.</p>
Влијание на добрата практика	Добрата практика влијаеше за подобра соработка помеѓу давателите на СОО и работодавачите. Едукаторите за СОО можеа да понудат обуки кои се соодветни за учениците во однос на потребите на работодавачите. Покрај тоа, едукаторите СОО можеа да ги подобрат своите вештини и компетенции за обезбедување учење засновано на работа.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници. Едукаторите за СОО можат да ги подобрат своите професионални вештини

	преку тесна соработка со работодавачите и нудење обуки кои се соодветни за учениците врз основа на потребите.
Ресурси	https://www.tuc.org.uk/research-analysis/reports/train-gain

Добра практика 6

Наслов	Центри за стручна извонредност (CoVEs)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Центрите за стручна извонредност се создадени за да се поттикнат локализирани „екосистеми на вештини“ со цел да се обезбеди врвна стручна обука и за младите и за повозрасните. Тие придонесуваат за регионален напредок, иновации, формирање на индустриски кластери, имплементација на паметни стратегии за специјализација и промовирање на социјалната вклученост.</p> <p>Кога CoVes се меѓународни мрежи за соработка, тие воспоставуваат грасрут метод за постигнување стручна извонредност, ангажирајќи широк спектар на локални чинители. Ова им нуди можност на институциите за СОО брзо да ги приспособат своите понуди за вештини како одговор на еволуирачките економски и социјални барања.</p> <p>Тие понатаму го промовираат локалниот бизнис раст преку тесна соработка со компаниите, особено малите и средни претпријатија (МСП), на проекти за применети истражувања. Ова води кон воспоставување на центри за знаење и иновации, заедно со поддршка за претприемачки потфати од ученици. Овие центри можат да работат на две нивоа: национално и меѓународно и се особено популарни во Англија</p>

Влијание на добрата практика	CoVes имаат директно влијание врз Иновациите во секторот COO, бидејќи актерите во овие центри работат особено за развој на нови иновативни стратегии за подобрување на квалитетот на учењето и справување со економските и општествените предизвици. Така, влијанието на овие центри не е само врз секторот COO, туку и врз општеството.
Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Оваа практика е применлива директно во COO и исто така може да се пренесе на други наставници. CoVes може да понуди курсеви за обука за едукатори за COO преку тесна соработка со работодавците. Покрај тоа, CoVes може да се применат не само на национално и меѓународно ниво, туку и на локално ниво. Во секој центар за стручно оспособување би можело да се воспостават CoVes кои ќе го подобрат квалитетот на работата, како и професионалниот развој на едукаторите.
Ресурси	https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501

Добра практика 7

Наслов	Насочено самооценување (GSA)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации

Резиме

Насоченото самооценување е разновиден процес кој може и треба да се приспособи за да одговори на специфичните околности и нивото на развој на секоја институција за стручно образование и обука. Секоја институција за СОО поставува свои приоритети, кои би можеле да опфатат цели како што се намалување на невработеноста, усогласување на вештините со потребите на работодавачите и поддршка на националните развојни иницијативи. Овие приоритети се разликуваат врз основа на унікалните состојби на секоја институција, нејзините чинители и националниот контекст. Овој пристап вклучува сеопфатно испитување на фактичката состојба и дава балансираните показатели за димензиите низ целиот систем.

Главни карактеристики на овој процес се:

- Тоа е партиципативен процес кој собира информации од различни внатрешни чинители.
- Поттикнува оценување и размислување врз основа на податоци за перформансите, силните страни и областите за подобрување, наместо само да се стреми кон високи оценки.
- Работи на цикличен начин, интегрирајќи редовно самооценување во рутинското управување на институциите и напори за континуирано подобрување на иновациите.

Во идеално сценарио, одговорниот координатор во институцијата управува со целиот процес на GSA, кој може да потрае четири до пет дена во зависност од потребната длабочина на проценката. Времетраењето е флексибилно и може да се прилагоди за да одговори на уникатниот контекст на секоја институција за СОО (примерок за распоред за насочено самооценување е даден во Анекс 1). GSA треба да се спроведе во пет сесии:

1. Воведен состанок со внатрешни засегнати страни за да се воспостави заедничко разбирање на очекувањата и локалниот контекст. Оваа сесија исто така ја потврдува програмата и ги прилагодува алатките за оценување.
2. Консултации со внатрешни засегнати страни од институцијата СОО, користејќи балансирана мапа за резултати и мапа на екосистемот.
3. Идентификација на иновативни практики (ИП): Надградувајќи се на силните страни и позитивните резултати идентификувани за време на внатрешните

	<p>консултации со засегнатите страни, институцијата за СОО развива наратив за својата иновативна практика.</p> <p>4. Акциски план за иновации и развој (ИАП): Врз основа на можностите за подобрување идентификувани за време на внатрешните консултации со засегнатите страни, работилницата за ИАП го одредува првиот приоритет за решавање на овие можности во институцијата за СОО. Работилницата, исто така, се фокусира на создавање ИАП усогласен со приоритетите на институцијата и достапни човечки и финансиски ресурси.</p> <p>5. Последната сесија е презентација на консолидирани резултати, каде што збирните наоди од алатките на GSA се презентираат и дискутираат пред повисокото раководство на институцијата СОО.</p>
Влијание на добрата практика	Оваа добра практика има влијание врз квалитетот на работата на едукаторите за СОО, како и нивната мотивација за примена на иновативни пристапи во нивната работа. Преку самооценување, едукаторите се способни да ги идентификуваат нивните силни и слаби страни и да знаат што треба да работат за да обезбедат поквалификувана експертиза.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници.
Ресурси	https://unevoc.unesco.org/pub/innovating_tvet_framework.pdf

Добра практика 8

Наслов	Непречено хибридно и онлајн учење за СОО (SHOW-VET)
---------------	---

Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Целта на проектот SHOW-VET е да се зајакне стручноста на едукаторите во користење на комбинирани и далечински методи на настава. Проектот започна со подготовка на анкета за проценка на дигиталните вештини на наставниците. Врз основа на наодите од истражувањето и идентификуваните потреби, развиен е водич за наставници во рамките на партнерската мрежа. Водичот служеше како основа за изработка на наставни материјали за воспитувачите. Последователно, беше спроведена проценка на влијанието. Главните цели на овој проект вклучуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобрување го и проширување на знаењето на едукаторите за е-учење. - Подобрување на разбирањето на наставниците за употреба на комбинирана и далечинска настава. - Подобрување на дигиталните вештини и компетенции. - Подготовка на сеопфатен онлајн водич за едукатори со педагошки техники. - Генерирање на образовни ресурси за наставници. - Обезбедување на обука за ментори и едукатори. - Развој на нови материјали за е-учење. <p>Како резултат на овој проект, провајдерите на СОО добија пристап до нов модел и алатки за спроведување на процесот на дигитални обуки за наставниците.</p>
Влијание на добрата практика	<p>Оваа добра практика имаше директно влијание врз професионалниот развој на давателите на СОО. Преку развој на адаптиран курс за обука насочен подобрување на дигиталните вештини, едукаторите за СОО го подобрија квалитетот на нивната работа и станаа поприлагодливи на неочекувани ситуации како што е Ковид-19.</p>
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	<p>Оваа практика е применлива директно во СОО и може да се пренесе на други наставници. Бидејќи технологиите се развиваат многу брзо, стручните обуки за провајдерите на СОО</p>

	за подобрување на нивните дигитални вештини се особено важни со цел да се овозможи онлајн настава и учење со висок квалитет.
Ресурси	https://efvet.org/show-vet/

Добра практика 9

Наслов	INTERVET WB
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Примарната цел на овој проект е да ја подобри културата на учење преку мобилност во секторот за стручно образование и обука (СОО). Ова ќе се постигне со обезбедување на подобрени информации за достапните ресурси и можностите на полето на мобилност за учење. Ова, пак, ќе ги подобри нивните способности за планирање и надгледување на проекти за мобилност. Проектот се реализира преку активности на две нивоа: промовирање на мобилноста меѓу учениците за стручно образование и обука и подобрување на вештините и знаењата на персоналот за стручно образование и обука. За подобрување на професионалниот развој на наставниците за СОО, проектот придонесе преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Учество на 36 наставници за СОО во летни школи. - Учество на 73 наставници и менаџери за СОО во тематски обуки.
Влијание на добрата практика	Оваа добра практика придонесе за подобрени вештини на давателите на СОО за обезбедување на учење за мобилност, како и за мотивирање и поддршка на нивните ученици да учествуваат во мобилност за учење. Наставниците за СОО кои беа вклучени во проектот станаа посposобни за планирање и следење на мобилноста за учење.

Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници.
Ресурси	https://intervetwb.net/project/

Добра практика 10

Наслов	ПОРТА:СОО
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Иновации
Резиме	<p>Основна цел на овој проект е да се унапредат техниките на настава што ги користат едукаторите од стручните училишта преку воведување на елементи на игри во нивните часови. Целта е давателите на СОО да можат да го направат учењето пријатно искуство. Интеграцијата на гејмификацијата во наставната програма е дизајнирана да ја зајакне мотивацијата на учениците и да ги подобри нивните резултати од учењето. Нудејќи различен и ангажиран пристап за учење, проектот има за цел да поттикне позитивни емоции и кај наставниците и кај учениците за СОО и да го олесни процесот на учење.</p> <p>За да се постигнат целите на проектот, беше елабориран онлајн склад на знаење кој што нуди широк спектар на едукативни материјали за креирање интерактивни наставни сценарија. Во рамките на специјализираниот модул за обука, наставниците од СОО добија инструкции за тоа како ефективно да ги користат овие едукативни материјали.</p>

Влијание на добрата практика	Оваа добра практика придонесе за подобрување на вештините на давателите на СОО за обезбедување учење базирано на игри. Проектот придонесе за развој на компетенциите на кадарот за СОО за примена на иновативни наставни методи и промовирање на метод кој се користи во образованието од античко време, сепак заборавен во современото општество.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика е применлива директно во СОО и исто така може да се пренесе на други наставници.
Ресурси	https://www.afbb.de/en/gate-vet

ДИГИТАЛНИ АЛАТКИ ЗА УЧЕЊЕ

Добра практика 1

Наслов	(Digikiirendi) Естонски модел за забрзана дигитализација на училиштата.
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>Овај Естонски модел за забрзана дигитализација на училиштата, нуди пристап на повеќе нивоа, вклучувајќи:</p> <ul style="list-style-type: none">• Мапирање на потребите на училиштата (содржи прашалници за учениците, наставниците и раководството, swot анализа со водечки прашања и препораки).• Планирање на дигитално учење (содржи дефиниција за дигитални компетенции и предлози за развој на акционен план за дигитално учење и препораки).• Промени во учењето и наставата (примери за добри практики за учење и настава користејќи соодветна дигитална технологија).• Дигитална инфраструктура и дигитална безбедност (едноставен модел за анализа на дигиталната инфраструктура, ЧПП, тест за дигитална безбедност и препораки).• Интеграција на дигитални компетенции во училишната наставна програма (пример на училиштето Јарвекула за интеграција на дигиталните компетенции во наставните програми).• Тестирање на училишната состојба во дигитално учење (тест за самооценување со девет прашања за мапирање на потребите на училиштето).• Практични искуства од училиштата.• Извори и материјали.
Влијание на добрата практика	<p>Напорите на Естонија да ја искористи технологијата за настава и учење започнаа во 1990-тите со амбициозната програма Tiigrihüpe (Тигарски скок) за да се изгради технолошка инфраструктура на училиштата, вклучително и обезбедување на интернет пристап до сите училишта. До 2001 година, Естонија веќе ја исполни оваа цел. Оттогаш, земјата продолжи да инвестира во создавање училишта како системи за дигитално учење и градење на дигитални вештини на наставниците. Во овој поглед, моделот Digikiirendi е една од најуспешните практики, кои постигнале големо влијание во естонската дигитална трансформација во образованието.</p>

Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Овој модел може да се прилагоди и да се примени на секое училиште и институција за учење вклучувајќи го COO и навистина може да придонесе за забрзана дигитализација.
Ресурси	https://digipadevus-ee.translate.google.com/translate?x_tr_sl=et&x_tr_tl=en&x_tr_hl=et

Добра практика 2

Наслов	SELFIE за учење базирано на работа
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење

<p>Резиме</p>	<p>SELFIE е бесплатна, приспособлива алатка, развиена од Европската комисија за да ги поддржи практичарите од стручното образование и обука, кои размислуваат за тоа како ги користат дигиталните технологии за поддршка во наставата и учењето. Оваа алатка за самоевалуација прави длабоко скенирање на моменталната состојба на дигиталните компетенции, со одговарање на серија рефлексивни прашања за да се процени искуството во користењето дигитални технологии, алатки и ресурси за настава, комуникација, соработка со колеги и дигитална поддршка на учениците. Прашањата се структурирани во осум различни области, вклучувајќи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лидерство • Соработка и вмрежување • Инфраструктура и опрема • Континуирано професионално усовршување • Педагогија: поддршка и ресурси • Педагогија: имплементација во училиницата • Практики за оценување • Дигитални компетенции на учениците
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>SELFIE за учење базирано на работа е важна алатка за мапирање на реалните потреби за развој на дигитални компетенции. Со користење на оваа алатка, секоја обука и градење капацитети на наставниците/обучувачите/образовниците, за примена на дигитални алатки во образованието ќе се заснова на вистински потреби, а не на претпоставки.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>SELFIE за учење базирано на работа е надградена верзија на SELFIE за наставници, развиена особено за поддршка на наставниците во СОО. Алатката овозможува развој на дигитален акционен план, за подобрување на учењето, менторството и насоки.</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://education.ec.europa.eu/selfie/selfie-for-work-based-learning? https://efvet.org/selfie/</p>

Добра практика 3

Наслов	Материјал за наставна програма за 3D печатење
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>Материјалот за наставна програма за 3Д печатење е стратешко партнерство во рамките на Еразмус+ со цел стекнување на напредни вештини на специјалистите во СОО во областа на 3Д печатењето. Во рамките на проектот се развиени сеопфатни студиски материјали, за да се поттикне 3Д печатење и интеграција на ваквата технологија во професионалната обука.</p> <p>Резултатите од проектот се отворени образовни ресурси и вклучуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Основни информации за 3D технологијата. ● 3D печатач „направи сам“ (алатки, списоци на делови и инструкции чекор по чекор). ● Брз водич за 3D печатење, поддржан со видео инструкции, титлувани на неколку јазици. ● Материјали во училиницата, вклучително и водич за наставници.
Влијание на добрата практика	Користењето на иновативна технологија во СОО, како што е 3D печатењето, има многу големо влијание врз активното ангажирање на учениците и нивната мотивација за подлабоко вклучување во наставните процеси.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа практика, да се користи 3Д печатењето, како современа дигитална наставна алатка, има многу висок потенцијал за применливост во СОО и може значително да придонесе во ангажирањето на учениците да бидат подобро мотивирани и вклучени во наставните процеси. Исто така, учениците ќе можат полесно да усвојат нови вештини и знаења.
Ресурси	https://www.project3dvet.eu/home

Добра практика 4

Наслов	Алатка MyDigiSkills
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>MyDigiSkills е алатка развиена во рамките на европската мрежа All digital, во проект финансиран од Европската комисија, и се базира на Европската рамка за дигитални компетенции за граѓани, позната како DigComp.</p> <p>Оваа алатка за самооценување е дизајнирана да им помогне на поединците подобро да го разберат нивото на своите дигитални вештини засновани на знаење, вештини и став во секоја од петте области на DigComp.</p> <p>По пополнување на прашалник од 82 прашања, секој поединец ќе добие детален извештај за нивото на дигитални компетенции во 21 индивидуална компетентност, групирани во 5 области:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Информациска и податочна писменост. ● Комуникација и соработка. ● Креирање дигитална содржина. ● Безбедност. ● Решавање проблеми.
Влијание на добрата практика	MyDigiSkills е бесплатна практична и сеопфатна алатка, каде што самоевалуацијата на сопствените дигитални компетенции може многу лесно да ја направи секој поединец. Секое прашање е поддржано со пример и алатката е широко применлива.

Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Оваа алатка може да ја користат практичарите, наставниците, обучувачите и едукаторите во стручно образование и обука за мапирање на областите каде што треба да направат подобрувања.
Ресурси	https://mydigiskills.eu/index.php

Добра практика 5

Наслов	Европска училишна образовна платформа (eТвининг и SEG)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење

Резиме

еТвининг е професионална мрежа на наставници и училишни практичари, иницирана од Европската комисија, со цел да иницира соработка меѓу наставниците и училиштата низ ЕУ, низ која ќе развијат проекти и ќе соработуваат со колегите, користејќи ИКТ (информатички и комуникациски технологии).

еТвининг започна како дел од LLP, а од 2007 година е дел од Еразмус+ програмата на ЕУ. Во 2021 година, еТвининг заедницата достигна над еден милион регистрирани членови. Во 2022 година, платформата се спои со SEG (School Education Gateway) во нова Европска училишна платформа за образование.

Главните придобивки на платформата се:

- Наставниците можат да организираат и спроведуваат активности онлајн со своите ученици и заедно со колегите од други земји.
- Учат еден од друг, споделуваат добри практики и развиваат проекти.
- Се усовршуваат преку вебинари, кратки и долги онлајн курсеви (вклучувајќи MOOC), материјали за самонастава, конференции и други можности за професионален развој на лице место, се среќаваат со експерти во многу области и ги подобруваат своите вештини.
- Учествуваат во сесии од видео-конференции поддржани со форуми и архиви на датотеки.
- Учествуваат во еТвининг групи - виртуелни места каде што еТвинерите се среќаваат и разговараат за конкретни предмети, теми и области од интерес.
- Споделуваат идеи, планираат проекти, изработуваат материјали и учат заедно, на тематски кампањи што се иницираат двапати годишно.

Платформата ја одржува Европската комисија и таа е безбедно место за соработка и споделување.

Споена со SEG, новата Европска училишна платформа за образование нуди уште повеќе можности за соработка, учење од колеги и професионален развој на тематски ресурси, ажурирања, наставни материјали, публикации итн.

Влијание на добрата практика	Со преку милион членови од цела Европа, оваа професионална мрежа на наставници е многу моќна алатка за пренос на знаење меѓу професионалци во образованието.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Наставниците од основно, средно, училишно и стручно образование можат да соработуваат, учат, пренесуваат идеи и развиваат проекти користејќи ИКТ на оваа платформа. Практичарите од СОО можат значително да имаат корист во многу аспекти со приклучување и активно ангажирање на платформата.
Ресурси	https://school-education.ec.europa.eu/en/about

Добра практика 6

Наслов	Платформа за дигитални вештини и работни места
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење

<p>Резиме</p>	<p>Платформата за дигитални вештини и работни места е платформа развиена од Европската комисија, со цел да го поддржи зајакнувањето на дигиталните компетенции и работната сила во европското општество.</p> <p>Платформата нуди:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Увид во ЕУ и националните иницијативи и активности за поддршка на дигиталните вештини и работни места. ● Можности за обука и поддршка за развој на кариера. ● Добри практики, стручни совети, ресурси и алатки. ● Податоци, факти и бројки засновани на истражување. ● Можности за финансирање и финансиски инструменти. ● Просперитетни интерактивни простори на заедницата. ● Вести, мислења и настани. <p>Платформата е развиена од конзорциум на организации предводени од European Schoolnet, кој го сочинуваат Tremend, DIGITALEUROPE, LIKTA, Европската ДИГИТАЛНА алијанса за мали и средни претпријатија и Јавни библиотеки 2030.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Целта на оваа платформа е да ги поддржи граѓаните од ЕУ да ги унапредат своите дигитални вештини и знаења, да ги унапредат своите кариери и да придонесат во своите организации.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Оваа платформа може да ја користат практичарите во СОО, за да добијат ажурирани информации за најновите трендови и политики во ЕУ, на теми за дигитални вештини и работни места.</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/about</p>

Добра практика 7

Наслов	Lumio од SMART за наставници
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>Lumio е колаборативна алатка за дигитално учење развиена од SMART која ги поддржува наставниците да создаваат атрактивни лекции на кои што учениците можат да комуницираат во рамките на часот, од далечина или во живо, преку сопствени уреди. Lumio може да се користи за планирање на наставата, подготовка и спроведување на часови, ангажирање учениците и оценување на нивната вклученост и знаење. Главните предности на овој софтвер се тоа што наставниците можат да превземаат и комбинираат страници директно од датотеки во PDF, Google Slides, PowerPoint и Notebook формат, во една лекција. Тие можат да користат веќе постоечки алатки, како што се слајдови на Google, и да ги трансформираат во активни и заеднички искуства за учење за дополнително да ги ангажираат учениците.</p> <p>Со оваа алатка наставниците можат да земат една основна лекција и да ја претворат во целосно интерактивна дигитална лекција, со додавање на елементи кои најдобро одговараат на секоја лекција: работни простори за соработка, дигитални материјали Анкета и дискусии на час, Формативни проценки, Готови активности, Снимање наставно аудио , Учење базирано на игра...</p> <p>Lumio е компатибилен и со Google Drive™ И со Microsoft Teams® и може да се користи со која било платформа што ја користи училиштето. Платформата им овозможува на учениците да ги следат часовите директно преку прелистувач за лесен пристап до лекциите од училиште или дома.</p>
Влијание на добрата практика	Оваа платформа за учење се користи на сите нивоа на образование, од основно до високо образование. Тоа е колективен сет на ресурси кои поттикнуваат дигитално учење. Понатаму, платформата поддржува инклузивно образование и може да се комбинира со други образовни платформи и алатки.

	Платформата има освоено неколку награди.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Оваа алатка може да ја користат практичарите на СОО, за да ја направат наставата попривлечна за учениците, да им го привлечат вниманието, да ја зголемат мотивацијата за учење и да ги вклучат во наставата.
Ресурси	https://www.smarttech.com/en/lumio/how-it-works https://otis.teq.com/skills/view/86/Lumio

Добра практика 8

Наслов	СОО во Европа
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење

<p>Резиме</p>	<p>СОО во Европа е проект од Cedefop (децентрализирана агенција на ЕУ, основана за поддршка на промоција, развој и имплементација на политиките на ЕУ во областа на СОО, политики за вештини и квалификации).</p> <p>Со овој проект Cedefop собира прегледи и дистрибуира ажурирани сеопфатни информации за системите за образование и обука преку четири главни производи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● База на податоци за СОО во Европа - детални описи на националните системи за СОО. ● Рефлектори - концизни описи на националните системи за СОО. ● Кратки описи на националните системи за СОО подготвени за земјите претседавачи со ЕУ. ● Videа за системите за СОО подготвени за земјите претседавачи со ЕУ. ● Националните вести за СОО информираат за најновите случувања во сите земји-членки на ЕУ, плус Исланд и Норвешка. <p>Во рамките на овој проект, огромен број релевантни податоци за СОО во ЕУ, на национално ниво, ниво на политики, како и многу истражувања, компаративни анализи итн, се собрани и структурирани во една сеопфатна база на податоци.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Проектот е меѓународен и поддржан од ЕУ и нејзините земји-членки, мрежата ReferNet и е сигурен извор на релевантни информации за развојот на СОО во ЕУ.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Практичарите од СОО можат да ја користат оваа база на податоци за да соберат релевантни информации, кога вршат истражувања, анализи и особено кога развиваат нови наставни програми и дизајнираат обуки.</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/vet-europe</p>

Добра практика 9

Наслов	Водич за отворени образовни ресурси (OER)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>Отворени образовни ресурси (OER ги опфаќа сите образовни ресурси (вклучувајќи мапи на наставни програми, материјали за курсеви, учебници, стриминг видеа, мултимедијални апликации, подкасти и сите други материјали што се дизајнирани за употреба во наставата и учењето) кои се отворено достапни за употреба од едукатори и ученици, без обврска да се плаќаат авторски права и лиценци</p> <p>Во денешниот дигитален свет кој постојано се менува, концептот на учење се менува. Ако некогаш моќта беше да ги имаме вистинските информации, во денешниот онлајн свет, каде што можеме лесно да пристапиме до информациите, вистинската моќ е како да управуваме со достапните информации.</p> <p>Овој водич е подготвен од УНЕСКО, за да понуди одговори за одредени поими и дефиниции, но и за да обезбеди насоки за тоа како да се пребарува, наоѓа и пристапува до Отворени образовни ресурси.</p>
Влијание на добрата практика	OERs денес може да бидат многу моќна алатка за бесплатно и самостојно учење. Тие можат да бидат особено корисни за професионален развој на одредена тема.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Практичарите од СОО можат да имаат корист од користењето на OER за самостојно учење и само-развој, особено кога сите други ресурси за општо образование не нудат доволно информации за специфични струки и занимања.
Ресурси	https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000215804/PDF/215804eng.pdf.multi

Добра практика 10

Наслов	Водич за дигитално учење за наставници
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Дигитални алатки за учење
Резиме	<p>Овој Водич е развиен од Канцеларијата за образовна технологија на американското Министерство за образование и е дизајниран да обезбеди ресурси и препораки за поддршка на имплементацијата на дигиталното учење од наставниците. Водичот вклучува клучни размислувања, водечки стратегии, ресурси и прашања за размислување за да помогнат во дизајнирањето и планирањето на наставата. Водичот е изготвен да обезбеди важни ресурси и препораки за поддршка на наставниците при имплементација на дигитално учење во неколку клучни области:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Пристап, дигитално граѓанство и безбедност и приватност. ● Персонализирано учењето заученици. ● Соработка со родителите и семејствата за поддршка на учениците. ● Професионално учење и благосостојба на наставниците.
Влијание на добрата практика	Овој водич е дизајниран да обезбеди ресурси и препораки за имплементацијата на дигиталното учење од наставниците и вклучува клучни размислувања, водечки стратегии, ресурси, прашања за размислување.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	Водичот е дизајниран да ги поддржи наставниците воопшто и може лесно да се имплементира во СОО, во поддршката на наставниците како подобро да се справат со одредено прашање, во однос на употребата на технологијата во наставните процеси.
Ресурси	https://tech.ed.gov/files/2021/01/Teacher-Digital-Learning-Guide.pdf

ИНКЛУЗИЈА

Добра практика 1

Наслов	GRASIA -ГРАСИА (Истражувачка група за социјални и интердисциплинарни апликации)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија
Резиме	<p>ГРАСИА е група посветена на дизајнирање технолошки решенија кои ќе им помогнат на ранливите групи како што се групите од лица со посебни потреби. Оттука, нејзината главна цел е да им помогне на заедниците да го достигнат својот потенцијал преку инженерство на социо-технички системи.</p> <p>Пред неколку години, групата донесе одлука да интегрираат луѓе надвор од технолошкиот свет со цел да се адресираат реални социјални потреби, а исто така и од области како што е нега.</p> <p>Тие нудат план на активности со надзор на ментор и изготвуваат извештаи за искуството при нивното враќање, вклучувајќи анализа на бариерите од секаков вид на кои наишле и идентификација на добри практики.</p> <p>Проектот е дел од Програмата H2020 (Хоризонт2020) и ја олеснува размената на луѓе помеѓу академската и не-академската заедница.</p>
Влијание на добрата практика	Оваа практика промовира соработка на мултидисциплинарни тимови за да работат на кооперативен и дистрибуиран начин за прашања од општествен интерес, да создаваат алатки за поддршка и вклучување во создавањето на заеднички добра. Во исто време, образованието и иновациите се во фокусот на оваа група, бидејќи претставуваат интензивно учество во иновативни проекти за учење.

Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Ова е иновативна можност да се подготват учениците за светот на работата. Дополнително, нуди вклучување на оние ученици кои имаат потешкотии во учењето.
Ресурси	https://grasia.fdi.ucm.es/newmain/language/es/

Добра практика 2

Наслов	Ciencia sin barreras (Наука без граници)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија
Резиме	<p>Наука без бариери е непрофитна асоцијација која промовира инклузивна научна дисеминација преку активности како што се работилници за прикажување на интензитетот на свездената светлина на слепите луѓе или „Дегустации на вода на Марс“ за целата публика.</p> <p>Членовите на наука без бариери се претставници на таканаречениот универзален дизајн на учење, што значи дека секоја активност е приспособена за луѓе со функционална различност и е применлива за секого. Понатаму, користат мултисензорни материјали прилагодени за секоја специфична активност. Исто така, обезбедуваат континуирани активности, што им овозможува да преминат од основни работилници до посложени активности.</p>
Влијание на добрата практика	Обезбедува пристап до фундаментално право како што е разбирање на нешто што е апстрактно и го подобрува самоконцептот на поединците.

Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Примената на оваа практика ќе: <ul style="list-style-type: none"> • ги направи активностите поврзани со науката подостапни и поинклузивни; • поттикнува инклузија на ученици од училиштата и универзитетите; • охрабрува научни звања; • овозможува жените во науката да станат повидливи; • ја зголемува дисеминацијата на постоечките ресурси; • го поттикнува контактот помеѓу научниците и општеството.
Ресурси	https://cienciasinbarreras.es/

Добра практика 3

Наслов	Fundación Cotec (Фондација Cotec)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија

<p>Резиме</p>	<p>Cotec е образовна програма развиена од наставници по технологија за средно образование која произлегува од претходен пилот проект создаден во соработка со Valnalón Ciudad Tecnológica и има за цел да го стимулира духот на иновациите кај учениците.</p> <p>Оваа програма нуди отворена и непрофитна платформа каде што се собрани повеќе од 400 дипломи за специјализација поврзани со иновациите. Веб-страницата е дизајнирана да им помогне на оние кои се заинтересирани за иновации и да пронајдат најдобра опција за себе за продолжување со постдипломски студии, на универзитетите или во деловните училишта низ Шпанија. Пребарувањето може да се врши по предметна област, по вид (лице в лице, онлајн или хибридно) и тип на обука, што го олеснува вклучувањето на учениците со ПОП (Посебни образовни потреби).</p> <p>Методологијата што се користи е учење базирано на проекти (PBL), кој користи дигитални алатки со цел создавање иновативни деловни проекти во училищата.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Се формираат групи од 4 до 6 студенти, кои ги детектираат потреби и проблемите во својата околина, кои треба да се решаваат, генерирајќи нови идеи за нивно решавање. Додека наставниците делуваат како водичи и олеснувачи на знаењето.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Бидејќи се работи за отворена, непрофитна платформа која составува повеќе од 400 дипломи за специјализација поврзани со иновациите, истата претставува можност за наставниците од СОО да добијат датотеки, кои што го вклучуваат насловот на постдипломскиот курс, субјектот, краток опис, типот , видот на обуката и цената (ако е достапна).</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://cotec.es/</p>

Добра практика 4

Наслов	Mochilas para el Parral (Ранци за Parral)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија
Резиме	<p>Mochilas para el Parral е проект за онлајн продажба на ранци и се спроведува од ученици кои се дел од образовната заедница на Colegio de Santa María la Nueva y San José Artesano во Бургос, Шпанија.</p> <p>Главната цел на проектот е да ги подготви учениците од СОО за работа, да го подобри нивниот личен раст и зрелост и да ја поттикне нивната мотивација и ентузијазам за работа во вистинска компанија, бидејќи на голем број студенти им недостасува токму мотивација и ентузијазам. Дополнително, има за цел да ја развие одговорноста и посветеноста кон спроведување на овој проект. Од овие причина, учениците се главни протагонисти и одговорни за спроведувањето на проектот, што овозможува инклузија и на оние кои ученици имаат одредени потешкотии во учењето.</p> <p>Фактот што овој проект се изведува во групи и тимови, овозможува учениците да осознаат дека колективната работа го збогатува искуството и овозможува постигнување на поголеми цели и задачи, без разлика дали се индивидуални или тимски.</p> <p>Различните групи за време на часовите работат меѓусебно поврзани преку веб-страница и физички во просторите посветени на оваа активност. Оттука, оваа активност е предизвик за наставниците и учениците, бидејќи тие мора да комуницираат со вистински клиенти, ефикасно да организираат синџир на производство и услуги, како и управуваат со вистински пари.</p>

<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Климата на соработка и размена на знаења и вештини ја прави активност позитивно вреднувана од учениците, наставниците и раководството. Затоа и оваа активност повторно се спроведува.</p> <p>Тоа е проект кој ја носи компанијата директно во училиницата, а исто така и преку нови технологии и традиционална трговија, справување со клиентите директно и преку веб. Тој обединува многу компоненти на тековната трговија што се развива во нашето општество.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Оваа добра практика може совршено да се примени и кај учениците од СОО, бидејќи го зголемува нивното задоволството и овозможува споделување на искуства. Дополнително, оваа практика нуди можност за изведување на поинакви часови кои го исполнуваат процесот на учење со чувства и емоции и јасно е видлив напорот и посветеноста на сите ученици.</p>
<p>Ресурси</p>	<p>https://www.eccastillayleon.org/mochilas-para-el-parral-empreniendo-en-el-comercio-y-la-gestion/</p> <p>https://www.santamaria-artesano.org/index.php/fp/noticias/363-emprendimiento-mochilas-parral</p>

Добра практика 5

Ко-финансирано од
Европска Унија

Проектот е кофинансиран од Европската комисија. Овој материјал ги одразува само гледиштата на авторите, додека Националната агенција и Европската комисија не можат да бидат одговорни за употребата на информациите содржани во него.

Наслов	Selfie Emprendedor (Претприемачко Selfie)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија
Резиме	<p>Оваа добра практика содржи повеќе игриви и инклузивни активности произлезени од широката реалност. За оваа активност, се употребуваат три техники: софтвер, QR кодови и мобилна апликација која овозможува скенирање.</p> <p>Една од активностите се состоеше од реализирање интервју со локален претприемач и потоа поставување на фотографии (селфи) со него на блогот. Ова им овозможи на Учениците од СОО да се поврзат со претприемачите во нивната непосредна околина и да научат за нивната реалност. Исто така, имаше за цел да развие креативно размислување и да го привлече вниманието на учениците.</p>
Влијание на добрата практика	Учениците преку оваа динамика одговараа прашања од типот, која е најсоодветната платформа за имплементација на ова искуство според потребите и достапните ресурси и кои елементи и се потребни на секоја платформа.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	<p>Практиката нуди активни методологии во училиницата и дава поводи за учење преку создавање на сопствено знаење и поврзување со реалноста.</p> <p>Истата може да биде многу мотивирачко искуство за учениците и овозможува изготвените претприемачки сведоштва да станат достапни и за образовната заедница.</p>

Ресурси	https://selfieemprededor.blogspot.com/
---------	---

Добра практика 6

Наслов	Favet (Поддршка за обучувачи и наставници за СОО)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија
Резиме	<p>“FaVET: Facilitation for VET trainers and teachers” (Поддршка за обучувачи и наставници за СОО) е проект од областа на СОО, кој има за цел да им помогне на наставниците/обучувачите кои имале потреба да ги приспособат своите наставни методи на употребата на технологијата и дигиталните алатки, и да ги развијат 6-те компетенции вклучени во рамката на вештини за обучувачот-фасилитатор во дигиталната ера.</p> <p>Овој проект им обезбеди на наставниците/обучувачите методологија која ќе им овозможи да создадат поволна средина за учење за оние кои учат на далечина; да научат како да ја подобрат испораката на онлајн содржини, да организираат групна работа на далечина и интеракции со учениците, да развијат соработка на далечина, да одржуваат социјални врски дури и ако учениците учат од далечина, да ги натераат учениците да преземат иницијативи во процесот на учење, и да развијат пристап за градење знаење.</p>
Влијание на добрата практика	<p>Овој проект овозможува прилагодување на новото опкружување во СОО и новите односи со учениците. Ја пополнува празнината во однос на новите компетенции што се бараат од обучувачите/наставниците. Развива отворени образовни ресурси (OER) со нови методи и алатки, со цел да се обезбеди квалитетно и инклузивно образование и обука преку онлајн и виртуелни средства. Ги поддржува учениците во нивниот процес на учење со квалификувани тимови и испорака на висококвалитетна обука.</p>

Применливост/преносливост на добрата практика во COO	Оваа добра практика може да се користи од професионалци за стручна обука за да се развијат вештини за комуникација и тимска работа на учениците.
Ресурси	<u>FAVET – Facilitation for VET trainers and teachers</u>

Добра практика 7

Наслов	Un proyecto pionero en Andalucía: formación dual para personas con discapacidad intelectual (Пионерски проект во Андалузија: двојна обука за лица со интелектуална попреченост)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/ Резиме	Инклузија Ова е проект во кој Фондацијата ПРОДЕ подготвен со голема надеж и доверба да одговори на недостатокот на искуство за ситни обуки со кој често се соочуваат лицата со интелектуална попреченост при предизвикот за вработување. Оваа е иницијатива заснована на двојниот модалитет на обука, која интегрира збир на мешани активности за обука за вработување и обука и е насочена кон професионална квалификација, во областа на угостителството за 10 лица со интелектуална попреченост, во систем на наизменична работна активност во компанија, со активност за обука во училница.
Влијание на добрата практика	Освен влијанието врз квалитетот на животот на самите учесници, оваа практика има суштинско влијание и врз нивните семејства како главна поддршка, кои вообичаено преземаат дополнителни трошоци (економски, емоционални, произлезени од обезбедувањето поддршка итн.) споредбено со другите семејства во кои нема член со посебни потреби. Пристапот со овој проект значи олеснување за другите членови од

	<p>семејството кои инвестираат во давање поддршка и барање можности по образовната фаза, во смисла на време, пари, физички напор или опортунитетни трошоци. Исто така, општеството трпи позитивно влијание во однос на нематеријалните придобивки, кои тешко се квантифицираат, како што се вредностите кои вклучуваат само-подобрување, солидарност, посветеност, трпение, емпатија, почит, соработка, благодарност, енергија, упорност, интеграција, побарувачка, како и суштинско вреднување на еднаквите можности.</p>
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	<p>Оваа работна процедура е идеална за профил на работници-ученици каде што, покрај покрај вработувањето, тие се обучуваат и добиваат сертификат за стекнување на стручна квалификација на ниво 1. Со тоа што теоретското знаење може да се спроведе низ пракса, секојдневно, им се олеснува учењето, се намалуваат потешкотиите што ги имаат лицата со интелектуална попреченост во учењето и се промовира подобрувањето на квалитетот на нивниот живот.</p>
Ресурси	<p>INFO-DICIEMBRE-2021-digital-1-1.pdf (prode.es)</p>

Добра практика 8

Наслов	ORIENTACIÓN PERMANENTE PARA LAS PERSONAS CON DISCAPACIDAD (ТЕКОВНО СОВЕТУВАЊЕ ЗА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ)
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/	Инклузија

<p>Резиме</p>	<p>ЕУ го зајакна својот фокус на инклузивно образование и обука и пристап на пазарот на труд за лицата со попреченост. Заедно со Европскиот акциски план за социјални права, Европската комисија во март 2021 година ја усвои Стратегијата на ЕУ за правата на лицата со попреченост 2021-30.</p> <p>За да го придружува овој обновен политички процес, Cedefop (на англиски, Европски центар за развој на стручно образование и обука), заедно со своите партнери CareersNet во земјите-членки на ЕУ и пошироко, собра примери на политики и практики за доживотно водство кои ги поддржуваат правата и можности на лицата со попреченост. Тие се претставени во онлајн Инвентар на системи и практики за доживотно насочување на Cedefop.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<p>Кариерното водство за лицата со попреченост еволуираше во последниве години за да се поврзе со сè поширок опсег на мерки за поддршка на кариерата: проценка и развој на вештини, насочување во кариерата, градење доверба, планирање кариера, разумно распоредување на работните места и „поддржано вработување“. Сето ова има за цел да им овозможат на луѓето со специфични потреби да учествуваат во можностите за учење и на крајот на отворениот пазар на трудот. Заштитното вработување се гледа, како преоден чекор на нивниот пат кон оваа цел. Таканаречените пристапи со двојна патека нудат услуги специјално приспособени на потребите на лицата со попреченост заедно со повеќе универзално ориентиран мерки, вклучително по дизајн, во мејнстрим поставувања.</p>
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>Покрај лесно достапните услуги на лице место за сите, се нуди професионално водство и поддршка во различни виртуелни формати. Сè повеќе, порталите со еден пристап им служат на клиентите со попреченост, како и на нивните обучувачи, работодавци и професионалци. Порталите често вклучуваат видеа за самопомош на национален знаковен јазик или со обичен јазик. Некои нудат дигитални ресурси и алатки специјално прилагодени на членовите на семејството кои поддржуваат лица со посебни потреби.</p> <p>За да ги зајакне овие инклузивни виртуелни услуги, ЕК неодамна ја ревидираше својата Директива за пристапност на веб-страниците. Потенцијалните ризици од дискриминација што може да ги претставуваат професионалните услуги за самопомош и другите дигитални алатки се опфатени во ЕИА.</p>

	Некои алатки за насоки се развиени со или од лица со попреченост, на пр. во рамките на проекти на граѓанското општество финансирани од национални или европски програми. Ова помага да се изгради доверба во прилагодливоста на корисниците и релевантноста на алатките.
Ресурси	9186_es.pdf (europa.eu)

Добра практика 9

Наслов	Стратегии за поддршка на ученици и студенти со попреченост
Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија//	Инклузија
Резиме	<p>Програмата Accessibility Plus (Програма Dostępność Plus 2018-25) беше усвоена од Советот на министри во 2018 година за да ги координира оние активности кои имаат за цел да го подобрат квалитетот на животот на луѓето со посебни потреби, вклучително и млади и возрасни ученици.</p> <p>Дополнително, за да се создаде кохерентна меѓусекторска рамка за програми и акции за лицата со попреченост, вклучително и ученици во СОО, и да се зајакне координацијата на јавните политики во оваа област, беше изготвена Стратегијата за лица со попреченост 2021-30. Стратегијата беше усвоена од Советот на министри во февруари 2021 година.</p>
Влијание на добрата практика	<p>Програмата Accessibility Plus ги посочува следните активности за стручно образование:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● развивање, тестирање и имплементација на финансиски и организациски модел на индивидуална поддршка за ученици со посебни образовни потреби;

	<ul style="list-style-type: none"> ● создавање на систем на специјализирана, континуирана поддршка за наставниците, вклучувајќи поддршка за прилагодување на училиштата на потребите на учениците со попреченост.
Применливост/преносливост на добрата практика во СОО	<p>Стандардите и наставните програми за СОО ги дефинираат содржините и резултатите од учењето, најчесто на национално или секторско ниво. Програмите за СОО се засноваат на стандарди и наставни програми и се однесуваат на специфични струки/занимања. Сите тие треба редовно да се прегледуваат, ажурираат и усогласуваат со потребите на пазарот на труд и општеството. Тие треба да вклучат балансирана мешавина на стручни и технички вештини кои одговараат на економските циклуси, работните места и методите на работа кои се развиваат и клучните компетенции, обезбедувајќи отпорност, доживотно учење, можност за вработување, социјално вклучување, активно граѓанство, одржлива свест и личен развој (Совет на Европската унија, 2020 година). Тематската под-категорија, исто така, се однесува на воспоставување нови програми за СОО, намалување на нивниот број или прекинување на некои. Исто така, вклучува дизајн на програми за СОО и курсеви за обука кои ќе се прилагодат на пазарот на трудот, секторските или индивидуалните потреби за ре и преквалификација.</p>
Ресурси	<p><u>O Programie - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (funduszeuropejskie.gov.pl)</u></p>

Добра практика 10

Наслов	"Млади во транзиција"
---------------	-----------------------

<p>Вид на добра практика /Иновации, Дигитални алатки, Инклузија/</p>	<p>Инклузија</p>
<p>Резиме</p>	<p>„Млади на работ“ се изложени на ризик да станат социјални аутсајдери со исклучително ограничени шанси да постигнат самоодржлив живот. Овие млади луѓе можеби направиле бројни бескорисни обиди да завршат образование, да се вработат и да го најдат своето место во нормалното општество. Многу од нив останале „отпорни на системот“ и неверливи дури и кон професионалците кои имаат за цел да им помогнат. Тука се чини дека методите на благодарност и системските пристапи, може да имаат позитивно влијание. (Сеуште) изолираните обиди во партнерските земји испраќаат ветувачки сигнали, дека и тие можат да станат релевантни елементи на новите начини на работа над институционалните граници и во корист на поединците.</p>
<p>Влијание на добрата практика</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● воспоставување на „синцирска одговорност“: заострување на поддржувачката меѓупрофесионална мрежа под секој поединечен NEET, од основно училиште до СОО – и наназад, вклучување на СОО во меѓупрофесионална соработка за да се олесни учењето за кариера за младите. ● обединување на педагошките пристапи и методите на насочување во локалните екосистеми за работа со овие млади: образование, социјална работа, служба за вработување, администрација ● опремување на професионалците со помошни алатки и методи.
<p>Применливост/преносливост на добрата практика во СОО</p>	<p>„Млади во транзиција“ првенствено ги таргетира најранливите NEET. Тие имаат значителен недостаток на мотивација и на релевантни вештини. Оваа подгрупа на NEET се најтешко достапни за професионалците.</p> <p>Второ, меѓусекторските активности ја подобруваат и ја зајакнуваат мрежата за професионалци околу оваа целна група: младински советници, образовни советници, социјални работници, наставници за СОО со посебни задачи, советници за вработување итн.</p>

	<p>Профилите на овие професионалци за советување варираат од земја до земја, а исто така се разликуваат и условите за соработка и координација. Заедничка карактеристика е тоа што за меѓупрофесионалната работа е потребна рамка за поддршка и заеднички пристапи.</p> <p>На крај, политичарите и другите носители на одлуки ќе бидат охрабрени да ја следат одржливата имплементација.</p>
Ресурси	https://youth-it.cool/